

Församlingsinstruktion

2020

Töreboda pastorat

1 Inledning och övergripande vision: Tillsammans!

I denna församlingsinstruktion vill Töreboda pastorat lyfta fram drömmar, tankar och förhoppningar om kyrka, pastorat, liv och tro. Detta får sedan vara vägledande i beslut och det fortsatta arbetet i pastoratet.

Ett genomgående tema i församlingsinstruktionen är "Tillsammans", genom relationer, samverkan, dialog och kommunikation. Töreboda pastorats mål och vision är att "Tillsammans" ska få genomsyra hela pastoratet. Genom att arbeta tillsammans kan kyrkan vara relevant och beröra fler. Detta mål knyter även an till Skara stifts vision om att "tillsammans i Skara stift i ord och handling tala tydligt om Jesus".

2 Identitet och teologisk grundsyn: Vad är vi?

KYRKANS UPPDRAG

På ett materiellt plan har vi i Sverige aldrig haft det bättre än idag. Ändå är det många individer som brottas med livet. Samhället har under en längre tid präglats av en allt större materialism och ytlighet. Många uttrycker en längtan efter en större mening, efter att hitta andra djup och dimensioner i tillvaron än vad samhället erbjuder idag. Här finns kanske vår viktigaste uppgift som kyrka och församling; att finnas till för att hjälpa människor att upptäcka andra dimensioner i livet. Församlingarna i Töreboda pastorat vill vara forum för samtal som kan väcka längtan efter att utforska livet på djupet och erbjuda en gemenskap där relationen till Gud kan fördjupas på många olika sätt. Samtidigt behöver kyrkan finnas till med hjälp och stöd. Här får tron ta sig uttryck i både ord och handling då utsatta människor i vårt samhälle får stöttning genom diakonin.

I pastoratets församlingar finns många som värdesätter sin tro och vill arbeta för att fördjupa den och sin relation till Gud. Kyrkans uppgift är att hjälpa alla att leva i, med och av sin tro. I detta ligger även att kanalisera människors behov av att göra en insats och vara betydelsefulla för andra. Församlingarna vill erbjuda olika former av mötesplatser för människor som bor eller vistas i pastoratet. För att uppnå detta måste kyrkans närvaro i samhället öka, kommunikationen med församlingsborna stärkas och gudstjänsterna utvecklas.

TEOLOGISK GRUNDSYN

Töreboda pastorat är som en del av Svenska kyrkan och Skara stift en evangelisk-luthersk kyrka. Som sådan också del av den världsvida kyrkan, vilket bland annat syns genom det goda lokala ekumeniska arbetet, genom den huvudsakliga diakonala relationen med många nysvenskar samt genom den internationella gruppen som arbetar med Act Svenska kyrkan och Svenska kyrkan i utlandet.

Grundsynen har sitt ursprung i evangeliet om den levande Kristus och den lutherska synen på Guds nåd som vägen till frälsning. I samma anda hävdas alla människors lika värde oavsett tro, ålder, könsidentitet, politisk uppfattning, funktionsvariation och livssituation (Gal 3:28 "Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus.").

Relationen mellan Gud och människan bygger på Guds nåd. Oavsett våra tillkortakommanden är alla människor sedda och älskade av Gud. Målsättningen är att denna grundsyn ska bli tydlig i allt det som pastoratet och de olika församlingarnas aktiva medlemmar gör som kyrka. Med ledordet "Tillsammans" vill Töreboda pastorat leva och verka i detta och med denna grundsyn.

3 Omvärldsbeskrivning: Var är vi?

ALLMÄNT FÖR PASTORATET

Töreboda pastorat, med församlingarna Fredsberg-Bäck, Fägre, Hova-Älgårås och Töreboda, är en del av Svenska kyrkan, Skara stift och den världsvida kyrkan. Pastoratet är beläget mellan Väneren och Vättern. I pastoratet finns 15 kyrkor, varav sex är stängda vintertid. Pastoratet äger också många andra fastigheter.

Det geografiska området motsvarar Töreboda kommun och en viss del av Gullspångs kommun. De fyra församlingarna är relativt olika, med såväl tätort som landsbygd.

Här finns människor som lever ett gott liv, men sociala problem och hälsoproblem ligger över riksgenomsnittet. Den socioekonomiska spännvidden i Töreboda pastorat är stor. Antalet människor i pastoratet ökar kraftigt under sommarsäsongen. Områdena kring Göta kanal och sjön Viken samt närheten till Tiveden erbjuder en vacker natur som lockar många turister. Det finns också ett stort antal sommarstugor i området som ägs av utländska och svenska fastighetsägare.

Många barnfamiljer tillhör socioekonomiskt svaga grupper. Då vi lever i en kommun med stort hjälpbehov, där psykiatri och socialtjänst är hårt belastade spiller detta över på oss som kyrka. Många ungdomar hamnar i Barn och ungdomspsykiatrins långa köer. Föräldrar känner ibland maktlöshet när vården inte räcker till.

Genom åren har en relativt stor mängd människor anlänt till vårt pastorat från andra länder, många av dem nyligen. Det finns en stor spännvidd vad det gäller religion, kultur, språk, intressen, familjesituation, ekonomi, psykisk hälsa och annat. Att finnas till som kyrka för alla dessa människor är en del av vårt pastorats utmaning.

Medlemsantalet minskar på grund av utträden, avlidna och utflyttningar. Trots detta har pastoratet relativt stort antal kyrkotillhöriga. 31 december 2019, som är senast tillgänglig statistik, hade pastoratet 10 581 invånare varav 7 356 var medlemmar i Svenska kyrkan, dvs 69,5% av pastoratets invånare är kyrkotillhöriga. Kyrkotillhöriga för riket var då 56,4 %.

HOVA-ÄLGARÅS FÖRSAMLING

Hova-Älgårås församling är en landsbygdsförsamling med en större tätort, Hova. Hova-Älgårås församling spänner över en relativt stor geografisk yta med gles befolkning. Församlingen är geografiskt del av både Gullspångs (Hova) och Töreboda kommuner (Älgårås). Församlingen har tre kyrkor, Gårdsjö, Hova och Älgårås. Sommartid har Älgårås kyrka besök av många turister då kyrkan har ett stort kulturhistoriskt intresse.

Det finns i församlingen ett antal mindre företag som sysselsätter ca en tredjedel av dem som bor i församlingen. En del av de boende i församlingen pendlar till arbete utanför församlingen.

Både i Hova och Älgårås finns skola för åk F-6 samt förskola. Högstadielärover hänvisas antingen till Gullspång eller Töreboda. Det finns både offentlig och privat vårdcentral.

Sedan länge har antalet nyanlända varit relativt stort i förhållande till befolkningsmängden. I församlingen finns frikyrkoförsamlingar och många lokala föreningar som församlingen vill ha ett bra samarbete med.

I Älgårås har sedan ett par år tillbaka den nationalistiska föreningen "Det fria Sverige" försökt bygga upp ett centrum kallat "Svenskarnas hus". Ett faktum som ställer församlingen inför speciella utmaningar vad gäller människosyn och vårt fokus på "Tillsammans".

31 december 2019 hade Hova-Älgårås församling 2 984 invånare varav 1956 personer, 65,5% var medlemmar i Svenska kyrkan.

FREDSBERG-BÄCKS FÖRSAMLING

Fredsberg-Bäck är en församling som består av landsbygd och omfattar två socknar, Fredsberg och Bäck. I församlingen finns en mindre ort, Slätte. Församlingen har två kyrkor. Bäcks socken är en gammal kulturbygd med levande jord- och skogsbruk på både större och mindre gårdar. I Fredsbergs socken finns en typisk gammal kyrkby med skola, prästgård,

hembygdsgård samt levande lantbruk och en mekanisk verkstad. I Fredsberg pågår ett generationsskifte. När de äldre flyttar in till Töreboda tas deras bostäder över av yngre och barnfamiljer.

De arbetstillfällen som finns är levande lantbruk, mekanisk verkstad och skolan. Sommartid ges fler arbetstillfällen i turiströrelsen runt Göta kanal. Många som växer upp i Bäck bor kvar och pendlar till arbeten på annan ort.

Skolan i Fredsberg drivs som friskola. Församlingen har ett nära samarbete med skolan. I församlingen finns ett antal föreningar som samarbetar i Fredsberg-Hajstorps nätverk. I nätverket ingår även kyrkan och det finns ett utvecklat samarbete runt olika evenemang i församlingen.

31 december 2019 hade Fredsbergs församling 995 invånare varav 703 personer, 70,6% var medlemmar i Svenska kyrkan.

FÄGRE FÖRSAMLING

Fägre församling är en landsbygdsförsamling, med åtta kyrkor, som omfattar en relativt stor geografisk yta och är belägen i ett glesbygdsområde med en mindre centralort, Moholm. Medelåldern är sjunkande och inom församlingen finns många ensamstående personer. Merparten av invånarna i församlingen bor i enfamiljshus.

Det finns få stora arbetsplatser, men däremot många enmansföretag i form av jord- och skogsbruk. De flesta invånarna pendlar till Töreboda, Mariestad och Skövde. Moholm har ett äldreboende (servicehus) samt förskola, fritidshem och skola för årskurs F-6 men ingen kommunal fritidsverksamhet för ungdomar över 12 år. Församlingen har ett väl fungerande samarbete med skolan.

I församlingen bor människor av olika nationaliteter och med olika språk och religioner. Det finns i församlingen många lo-

kala föreningar samt en frikyrka. Arbetet med asylsökande och integration drivs i vissa delar gemensamt i samhället.

31 december 2019 hade Fägre församling 2 330 invånare varav 1 555 personer, 69,7% var medlemmar i Svenska kyrkan.

TÖREBODA FÖRSAMLING

Töreboda församling domineras bebyggelsemässigt av tätorten Töreboda. I denna bor ungefär hälften av invånarna i flerbostadshus. Omkring tätorten finns dels slättbygd, dels skogsbygd. I Halna finns många fritidshus vid sjön Viken. Bygden präglas av att Göta kanal rinner genom landskapet och i Töreboda korsar västra stambanan kanalen. I församlingen finns två kyrkor, Halna och Töreboda.

Inom församlingens gränser finns sysselsättningen främst inom tillverkningsindustri med många företag samt vård och skola. Arbetslösheten är relativt stor, särskilt bland ungdomar. Sysselsättningen inom näringslivet är ganska stabil. Det finns tre företag med omkring 100 anställda eller fler och många företag med färre anställda. Branschspridningen är stor.

Huvuddelen av Töreboda kommuns sociala organ finns inom församlingen. Förutom grundskola finns kommunal vuxenutbildning och ett naturbruksgymnasium med internat. Kulturlivet präglas bland annat av ett omfattande och framstående amatörmusicerande. Det finns även många föreningar med olika inriktningar. Av kristna samfund finns förutom Svenska kyrkan även Ekumeniakyrkan representerad.

I församlingen bor människor av olika nationaliteter och med olika språk och religioner.

31 december 2019 hade Töreboda församling 5 280 invånare varav 3 447 personer, 65,2% var medlemmar i Svenska kyrkan.

4 Mål med verksamheten: Vad vill vi? Vad ska vi?

INLEDNING

Kyrkan ska finnas till både för dem som är vana vid kyrkan och för dem som är mindre bekanta med kyrkan. Den ska vara ett forum för livsfrågor som en motvikt mot den ytlighet som finns i samhället. Det ska finnas plats för dem som vill stärka och utveckla sin tro och fördjupa sin gudsrelation likaväl som för dem som är sökande eller ovana nybörjare i tron.

Att vara medlem i kyrkan ska vara ett mervärde för människor. Svenska kyrkan har som organisation ett relativt stort förtroende hos det svenska folket. Töreboda pastorat vill bidra till att Svenska kyrkan har ett fortsatt stort förtroende både i pastoratet och i hela landet.

Eftersom alla prognoser visar att Svenska Kyrkans ekonomi både nationellt och lokalt kommer att se annorlunda ut i framtiden är det mycket viktigt att redan nu planera för den utmaningen. Pastoratet måste fundera över hur arbete och verksamhet i fortsättningen ska utformas. Sannolikt är ordet "Tillsammans" något av det viktigaste att ta fasta på. Tillsammans åstadkommer vi mer vare sig vi är anställda, förtroendevalda eller ideella medarbetare. Goda idéer i de olika församlingarna ska kunna sprida sig till hela pastoratet och församlingarna ska kunna lära av varandra. Töreboda pastorat har en solid ekonomi och en uttalad önskan att bestå som eget pastorat. Ekonomiska effektiviseringar är dock nödvändiga och därför pågår en översyn av pastoratets fastighetsinnehav. Dessutom finns en vilja att "Tillsammans" med andra pastorat söka goda samarbetsformer.

Så många församlingsbor som möjligt ska kunna uppleva gemenskap inom kyrkans verksamhet. Pastoratets mål är att gemenskaperna ska vara välkomnande för alla oavsett bakgrund; såsom ålder samt social, ekonomisk, etnisk, religiös bakgrund, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning och funktionsvariation. Därför ska församlingarna verka för ett inkluderande förhållningssätt.

Nedan, i fortsättningen av detta avsnitt 4, beskrivs pastoratets mål med verksamheten inom olika områden och utifrån olika aspekter. I avsnitt 5 beskrivs sedan pastoratets utvecklingsområden som kommer fokuseras extra mycket på de kommande åren.

GUDSTJÄNST OCH MUSIK

Se under utvecklingsområde Gudstjänst och förkunnelse i avsnitt 5.

UNDERVISNING OCH LÄRANDE MILJÖ

Det är ytterst viktigt att gemenskapen i församlingarna erbjuder en lärande miljö och ett sammanhang där det är möjligt att växa på djupet i kristen tro och ansvars-tagande. Barn och unga ska ses som värdefulla för sin egen skull och deras erfarenheter och insikter ska på alla sätt tas tillvara. Med missionsbefallningen som grund är pastoratets mål att erbjuda alla människor undervisning i kristen tro och liv.

Därför ska

- vuxna ha möjlighet till fördjupning, i olika former och sammanhang. Detta kan ske i befintliga grupper och mötesplatser, särskilda samtalsgrupper frälsarkranssamtal samt vuxenkonfirmation.
- barn, ungdomar och unga vuxna ha möjlighet till ständig och återkommande fördjupning, i olika former och sammanhang. Detta sker framför allt i Svenska Kyrkans Ungas olika mötesplatser: grupper, läger, körer mm i ett reflekterat och målmedvetet arbete.

DIAKONI SOM GEMENSAM ANGELÄGENHET

Det diakonala arbetet är mycket angeläget dels på grund av den sociala utsatthet som många människor upplever i pastoratet. Förutom diakonal personal måste övriga anställda, ideella medarbetare och förtroendevalda ingå i arbetet. Diakonin är allas angelägenhet.

Gruppen äldre blir successivt allt större i pastoratet. Det innebär att behovet av diakonala insatser och verksamheter riktade mot äldre åldersgrupper kommer att öka. Vi har dock redan idag en förhållandevis rik verksamhet riktad mot äldre och det är också i relativt stor utsträckning äldre personer som mer frekvent deltar i pastoratets gudstjänster.

Samtidigt har de diakonala behoven bland familjer, barn och ungdomar ökat kraftigt. I dialog med kommunernas socialtjänster har detta också blivit extra tydligt. Därför satsar pastoratet inom diakonins område på just dessa målgrupper.

Det är viktigt för pastoratet att i samarbete med andra aktörer i samhället verka för en fungerande integration.

Pastoratets mål med diakonin är att:

- Genom ord och handling uttrycka kärlek till medmänniskan, gemenskap, värnandet om skapelsen och kamp för rättvisa.
- Att utifrån vår jämlikhet inför Gud motverka ojämlika maktbalanser.
- Frigöra och stärka människors egenmakt.
- Alla som är verksamma inom kyrkan ska ha ett diakonalt förhållningssätt och goda kunskaper om vad kyrkans diakoni innebär.

Därför ska pastoratet med dess församlingar:

- Stärka upp diakonin inom alla områden.
- Präglas av närvaro i samhällslivet.
- Vara diakonalt verksamma med inriktning mot familjer, barn och ungdom, asylsökande, flyktingar och integration.
- Stimulera till dialog bland anställda, ideella och förtroendevalda om vad diakoni innebär.
- Engagera fler anställda, ideella och förtroendevalda i det diakonala arbetet.

MISSION

Jesus har gett oss uppdraget att gå ut i världen och göra alla folk till lärjungar. Den mest grundläggande missionerande handlingen är dopet. Dopet är också inledningen på vår relation med de nyfödda och en god kontaktyta med barnens familjer. Samtidigt låter allt färre döpa sina barn.

Pastoratets mål med missionsarbetet är i enlighet med stiftets vision "Att i ord och handling tala tydligt om Jesus".

Därför ska pastoratet med sina församlingar:

- hjälpa till, underlätta och sänka trösklarna så att fler får möjlighet att låta döpa sina barn.
- beakta och utveckla värdet av alla de kontaktytor som uppstår kring övriga kyrkliga handlingar.
- utveckla närvaron i samhällslivet.

BARN OCH UNGDOMAR

Barn- och ungdomsarbetet i Töreboda pastorat sker inom Svenska Kyrkans Ungas ramar.

Svenska Kyrkans Unga i Töreboda pastorat har ett väl grundat och genomtänkt arbete med engagerade ledare och ett tydligt mål, "... att förkunna evangeliet om Jesus Kristus bland barn och unga..." samt "...med Kristus i centrum och med dopet som grund verka i hela Guds skapelse och vara en gemenskap i församlingen..."

Pastoratets församlingar vill skapa fler mötesplatser mellan generationer och göra de mötesplatser som redan finns relevanta för alla åldrar. Barns och ungdomars engagemang påverkar också hela familjen. Pastoratets kontakter med skolorna bör utvecklas ytterligare.

Barn och unga har samma rätt till inflytande och medbestämmande som varje annan åldersgrupp i pastoratet. Strävan efter att göra barn och ungdomar delaktiga i det som sker och i viktiga beslut som fattas ska finnas i alla församlingar. Barn och unga ska känna att de är viktiga, behövda och tagna på allvar, för sin egen skull. Barnperspektivet ska alltid finnas med i allt församlingsliv och i de olika processer där beslut tas, t ex i arbetet med församlingsinstruktion.

Vid diskussion med barn och ungdomar kring församlingsinstruktionen har det framkommit särskilt stort intresse för frågan om gudstjänster och dess utformning. I stort sett varje läger för barn och unga i pastoratet avslutas i en av pastoratets gudstjänster. Gudstjänsten planeras och genomförs tillsammans med barnen och ungdomarna. Det som efterfrågas av barn och ungdomar är att fler av församlingarnas gudstjänster ska likna dessa lägeravslutningsgudstjänster.

Aktuell BKA lyfter fram barnens situation och upplevelser av kyrkan. I analysens sammanfattning nämns:

I ett större geografiskt område är närheten till lokalen och kyrkan av stor betydelse. Närheten till verksamheten skapar förutsättningar för trygghet och relationer. En verksamhet kräver också regelbundenhet.

I pastorat där barn och unga lever med låg inkomststandard och inte har råd med fritidsaktiviteter är det viktigt att det erbjuds avgiftsfri eller mycket förmånlig verksamhet för alla barns möjlighet att delta.

Att möta utbildad personal i barn- och ungdomsverksamheten är en rättighetsfråga. Engagerade ledare och barn är en förutsättning för att skapa inflytande och delaktighet när det gäller utformning av verksamhet, här är Svenska Kyrkans Unga som en demokratisk rörelse med och av barn och unga en hjälp i den processen.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- I dialog med barn/ungdomar och deras föräldrar planera för väl anpassade mötesformer.
- Göra barn och ungdomar delaktiga i pastoratets gudstjänstutveckling.
- Utveckla samarbetet med skolorna genom att erbjuda skolbesök.
- Bjuda in alla fyraåringar, oavsett medlemskap, till en gudstjänst där en bibel inriktad till barn delas ut.
- Inhämta tankar och synpunkter från barn och ungdomar i verksamheten inför beslut som berör dem.
- I alla beslut ha barns och ungdomars bästa för ögonen och i alla beslutande instanser där barn- och ungdomar inte har några egna representanter välja någon som får ett särskilt ansvar för att bevaka barns och ungdomars intressen och perspektiv.

KONFIRMANDER

Konfirmandtiden syftar till att på dopets grund hjälpa den unga människan att tolka och tyda sitt liv i ljuset av evangeliet och bidra till genomtänkta värderingar. En konfirmand som upplevt konfirmationstiden som meningsfull fortsätter ofta att ha en relation till kyrkan. Därför bedrivs ett brett konfirmandarbete med små och intresseväckande grupper.

Det är viktigt att pastoratet försöker nå så många ungdomar som möjligt för att ge denna möjlighet, inte bara för ungdomarnas skull utan för hela samhället.

Därför ska i pastoratet

- bedrivs ett brett konfirmandarbete med små och intresseväckande grupper
- lägerformen vara viktig som plats för intensifierad fördjupning, relationsbygge och andaktsliv.

Konfirmandarbetet påverkas av att Hova ligger i en annan kommun än övriga pastoratet och att högstadieskolan ligger i Gullspång. Därför ska genomtänkt samarbete ske över gränsen med Amnehärad-Lyrestads pastorat, där Gullspång också ingår.

Allt konfirmandarbete i pastoratet följer Svenska kyrkans riktlinjer.

VUXENGRUPPER

I de olika församlingarna finns flera olika mötesplatser och grupper för vuxna. Den verksamhet som idag samlar flest vuxna är körerna.

Det behövs en dialog med församlingsborna om hur verksamheten bland vuxna kan utvecklas. Förhoppningen är att församlingarna ska erbjuda fler sammanhang då vi "möts i ögonhöjd" i samtal likaväl som i skapande verksamhet. Målet med undervisning är att så många församlingsbor som möjligt, oavsett utgångsläge, ska erbjudas en gemenskap där hen kan växa i tron.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- Verka för ett varierat utbud av mötesplatser.
- Erbjudas och ta vara på sammanhang där deltagarna kan upptäcka vad kristen tro innebär.
- Erbjudas och ta vara på sammanhang där deltagarna kan fördjupa sina kunskaper i kristen tro.
- Knyta utbildning och andra berikande upplevelser till de grupper som möts.
- Genomföra utflykter gemensamt för hela pastoratet i så hög grad som möjligt.

REKRYTERANDE MILJÖ

Kyrkan behöver vara en föregångare när det gäller att vara en bra arbetsplats och arbetsmiljö. Töreboda pastorat har som målsättning att vara ett attraktivt pastorat som ska fortsätta att locka engagerade och kunniga personer till arbetslaget, som förtroendevalda och som ideella medarbetare.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- Ta hand om de anställda och leda de ideella medarbetarna på ett professionellt sätt med tydliga riktlinjer för arbetet och verksamheten och där varje individ ges optimala förutsättningar att komma till sin rätt, utvecklas, trivas och göra ett gott arbete.
- Vid rekryteringen ta hjälp av såväl medarbetare som förtroendevalda och ideella, utnyttja kontaktytor och personligen tillfråga dem pastoratet skulle vilja se som anställda, förtroendevalda eller ideella medarbetare. Detta eftersom det finns brist på sökande för vissa typer av tjänster i kyrkans verksamhet.
- Erbjudas praktikplatser inom olika delar av verksamheten.

UTVECKLANDE MILJÖ FÖR IDEELLT MEDARBETARSKAP

När fler blir delaktiga i arbetet ökar kyrkans relevans och kyrkan kan åstadkomma mer än med enbart anställda. Genom bred och stor delaktighet uppnås både samhörighet och styrka.

Pastoratets mål när det gäller rekrytering och ideellt medarbetarskap är att skapa större engagemang och delaktighet i kyrkans arbete.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- Verka för att fler ska känna sig delaktiga i det ideella arbetet.
- Hjälpa människor att växa i sina uppgifter.
- Ge ideella medarbetare ansvar och mandat för relevanta delar av verksamheten.

EKUMENIK

Tro och samhällsansvar delas med våra systerkyrkor och vi behöver hjälpas åt. Pastoratet samarbetar aktivt ekumeniskt och har representanter i de ekumeniska råden i båda kommunerna.

Pastoratets mål för ekumeniken är att:

- Tillsammans med våra kristna systerkyrkor sprida evangelium i ord och handling.
- Samverka kring verksamhet och samhällsansvar.
- Skapa gemenskap och delaktighet över samfundsgränserna.
- Verka för kyrkans synliga enhet.

DEN VÄRLDSVIDA KYRKAN

Töreboda pastorat är en del av den världsvida kyrkan. Det internationella arbetet sker i huvudsak genom Act Svenska kyrkan och Svenska kyrkan i utlandet och ska bedrivas aktivt i pastoratet. Ansvaret sker i en internationell grupp med ombud från de fyra församlingarna samt anställda.

Pastoratets mål för det internationella arbetet är att:

- Det internationella perspektivet ska finnas med i all verksamhet.
- Uppmuntra unga i pastoratet att söka till internationella projekt t ex Ung i världsvida kyrkan.
- Uppmuntra ombud och andra intresserade att söka till ombudsresor/utbyten m. m. när sådana erbjuds.
- Informera mer om det internationella arbetet så att ökad kännedom finns om insamlingsmål och kampanjer etc.

HÅLLBARHET OCH RÄTTVISA

Kyrkan behöver vara en föregångare när det gäller att ta hand om vår miljö och verka för ett rättvist och hållbart samhälle.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- Bedriva ett aktivt systematiskt arbetsmiljöarbete.
- Bedriva ett medvetet aktivt arbete med hållbarhet, miljö- och rättvisefrågor.
- I verksamheten och i alla beslut sträva efter ett gott förvaltarenskap i dessa frågor, samt medvetet prioritera hållbart producerade produkter.

ETT INTERRELIGIÖST SAMMANHANG

Människor med annan livsåskådning och andra traditioner kommer till Sverige i högre grad än tidigare. Av varandra kan vi lära oss att förstå mer av vår värld och vidga våra vyer. I den här situationen är det viktigt att vi värnar religionsfriheten genom öppenhet och nyfikenhet i dialogen med andra trosbekännare och kulturer. Önskan är att församlingarna i Töreboda pastorat ska bidra till detta.

Pastoratets mål med den interreligiösa dialogen är att:

- Öka förståelsen för andra religioner och dess utövare.
- Öka kunskapen både om de egna andliga rötterna och andra religioner.
- Verka för mötesplatser där människor oberoende av religiös tillhörighet kan mötas.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- Erbjudna mötesplatser där deltagarna kan fördjupa kännedom om varandras tro och kultur.

VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK

Behovet av verksamhet på andra språk skiftar ständigt i pastoratet. Det finns en beredskap för att tillhandahålla skriftligt material på andra språk i samband med gudstjänster. Likaså anlitas externa resurser för verksamhet på teckenspråk då det behövs.

I språkcaféerna möts människor med olika språk. Syftet är att vara en samlingsplats och att stimulera till ökade kunskaper i svenska språket, samt sprida en ömsesidig insikt i olika kulturer. Det fungerar oftast att överbrygga språkbarriärer med engelska eller att deltagare hjälper varandra att tolka. När behov finns ska pastoratet anlita professionella tolkar.

ORGANISATION

Töreboda pastorat består sedan år 2010 av fyra församlingar. I alla församlingarna finns engagerade församlingsråd som känner delaktighet. Församlingsråden har i enlighet med Kyrkoordningen, tillsammans med kyrkorådet och kyrkoherden, ansvar för församlingens grundläggande uppgift och verksamheten i respektive församling. Likaså finns i församlingsråden ett ansvarstagande för församlingarnas långsiktiga utveckling och framtid. Ansvaret för upplåtande av församlingarnas kyrkorum delegeras från församlingsråden till kyrkoherden. Församlingsråden ges möjlighet att yttra sig i frågor som rör den enskilda församlingen.

Pastoratets anställda inom församlingsverksamheten är verk samma i hela pastoratet vid behov, men de flesta anställda har sina huvudsakliga uppgifter knutna till en viss församling. Så här fördelar sig tjänsterna inom församlingsverksamheten i nuläget:

- Tre församlingsmusiker som har en viss församlingsplacering men även tjänstgör i hela pastoratet.
- En diakontjänst samt en assistenttjänst inom diakonal verksamhet. De ansvarar för den diakonala verksamheten i hela pastoratet.
- Fyra prästtjänster med ett fördelat församlingsansvar.
- En församlingspedagog och två fritidsledare, verk samma över hela pastoratet.
- Övrig personal: en kyrkokamrer, en kyrkoskrivare, en kommunikatör samt ett tillgodosett behov av vaktmästare.

Pastoratets målsättning är att ha en väl fungerande organisation, anpassad för den verksamhet församlingarna önskar bedriva, inom de ekonomiska ramar som finns.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- Bibehålla och utveckla ett nära samarbete mellan församlingsråden och de anställda som finns knutna till respektive församling.
- Stärka dialogen mellan kyrkorådet och församlingsråden ytterligare.
- Från kyrkorådets sida delegera mer ansvar till församlingsråden samt ytterligare tydliggöra församlingsrådets ansvar och roller.
- Verka för en ändamålsenlig organisation där de anställda arbetar och utvecklas i en god arbetsmiljö i enlighet med målen i FIN.

FASTIGHETER

Prognoser visar på ett allt lägre medlemstal i Svenska kyrkan i framtiden. Samtidigt ökar kostnader för fastigheter och anställda. En utmaning är därför att samtidigt både effektivisera och utveckla för att hållbart och långsiktigt kunna bedriva en god verksamhet.

Under åren som gått har det gjorts rationaliseringar på personalsidan, på den sidan kan inte ytterligare rationaliseringar ske utan att drabba den grundläggande uppgiften. Inför framtiden finns därför anledning att utreda vilka fastigheter och byggnader församlingarna behöver för sin verksamhet. En diskussion har även påbörjats omkring hur användningen av kyrkor ska kunna breddas genom exempelvis ombyggnation. Gudstjänster firas med viss regelbundenhet i Töreboda, Hova, Älgårås, Fredsberg, Bäck, Fägre, Mo, Trästena och Ekeskogs kyrkor. I nuläget är fem kyrkor i pastoratet öppna endast sommartid och för förrättningar. En kyrka är öppen endast för förrättningar.

Församlingsråden kommer att ges inflytande över hur byggnaderna i respektive församling ska användas. Vilka byggnader som ska behållas, hyras ut eller avyttras behöver gemensamt fastställas. Hänsyn behöver tas till årliga driftskostnader för respektive byggnad samt framtida förväntade underhållskostnader. Lokalförsörjningsplanen kommer ligga till grund för kommande beslut.

5 Utvecklingsområden

Under de kommande åren kommer församlingarna i Töreboda pastorat att fokusera på följande utvecklingsområden:

KYRKANS NÄRVARO I SAMHÄLLET

I psalm 288 i psalmboken sjunger vi: "Gud, från ditt hus, vår tillflykt, du oss kallar ut i en värld där stora risker väntar."

Svenska kyrkan i Töreboda vill vara en naturlig del av samhällets stödfunktioner med kallelsen och värderingarna som grund. Pastoratet strävar efter att ingå i de nätverk som finns i de båda kommunerna och ständigt försöka att hitta nya vägar att möta människor och skapa kontaktytor. Församlingarna planerar att vara synliga där människor samlas både vid enstaka händelser och vid evenemang som inträffar regelbundet.

Församlingarnas kyrkor är viktiga kulturbärare och bör i större utsträckning, om möjligt, vara öppna sommartid. Fler tillfällen än vad som finns idag bör skapas där kyrkorummen görs tillgängliga.

Så som Jesus gick ut bland folket, vill Töreboda pastorat finnas där människorna finns, som en naturlig del av samhället. I detta ingår att samverka med andra aktörer. På så sätt kan kontaktytor skapas och "trösklarna sänkas" mellan kyrkan och andra i samhället. Pastoratet får på det sättet ytterligare bidra till det goda arbetet som sker i våra kommuner.

Vårt mål med samverkan är att:

- Skapa kontaktytor och "sänka trösklarna" mellan kyrkan och övriga samhället.
- Bidra till en utveckling av det goda samhället.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- Verka för att utöka samverkan med andra aktörer.
- Som kyrka försöka finnas i skilda sammanhang i samhället.
- Ta ställning, vara engagerad och yttra sig i aktuella samhällsfrågor.
- Inspirera till det naturliga i att som kristen vara aktiv i samhället.

GUDSTJÄNSTLIV OCH FÖRKUNNELSE

I första korintierbrevet beskrivs en gudstjänstmiljö där alla får bidra med något (1 kor 14:26 "När ni samlas har var och en något att bidra med: sång, undervisning, uppenbarelse, tungotal eller uttolkning. Men allt skall syfta till att bygga upp."). Den versen kan inspirera församlingarna till att öka delaktigheten i gudstjänstlivet.

Pastoratets församlingar vill arbeta för att gudstjänsten ska kunna vara en meningsfull och relevant mötesplats för alla åldrar där man kan hämta kraft och inspiration för tron och livet.

En översyn behöver göras av vilka typer av gudstjänst som ska firas i pastoratet och hur samordning ska kunna ske i högre grad. Sannolikt kan gudstjänstgrupper skapa större delaktighet och ansvaret för gudstjänster.

Av många skäl bör man undvika att erbjuda gudstjänster där få deltagare väntas komma. Undantag kan göras för gudstjänster med starkt symbolvärde. Formerna för gudstjänst bör även ha en större variation.

I pastoratet firas minst en huvudgudstjänst med mässa varje sön- och helgdag. Målet är att kunna fira mässa varje söndag i gudstjänstformer som passar alla åldrar.

I pastoratet finns en mycket god körverksamhet som det gäller att slå vakt om och bibehålla, eftersom körernas funktion är mycket berikande för gudstjänstlivet.

Därför ska hela Töreboda pastorat:

- Arbeta för att arbetslaget kring gudstjänsterna ska bli större och bestå av anställda och ideella med stor variation av uppgifter.
- Utveckla gudstjänstformer där människor i alla åldrar vill delta samtidigt.
- Låta gudstjänsten vara navet i all verksamhet och låta den övriga verksamheten syfta fram mot de olika gudstjänsterna.
- Fokusera på färre men mer genomarbetade gudstjänster på sön- och helgdagar.
- Lära sig av varandra och sprida goda erfarenheter i hela pastoratet.

KOMMUNIKATION

Att bedriva kyrklig verksamhet är att kommunicera. Ingen gudstjänst, undervisning eller diakoni är möjlig utan att vi kommunicerar med varandra men tydligast är kanske att mission är kommunikation. Att ha ett väl fungerande kommunikationsarbete inom pastoratet måste därför ses som en kärnverksamhet.

För att den externa kommunikationen ska fungera krävs även en väl fungerande intern kommunikation. Det behöver formos goda rutiner för kommunikation i pastoratet, både internt och externt.

Intern kommunikation

Jesus uttrycker en önskan att det ska vara tydligt att vi älskar varandra (Johannesevangeliet 15:12 "Mitt bud är detta: att ni skall älska varandra så som jag har älskat er"). En brist i kommunikationen internt kan skapa onödiga missförstånd som sliter på relationer inom arbetslaget och ute i församlingarna.

Pastoratets relativt stora geografiska område medför att man inte träffar varandra dagligen eftersom man har skilda tjänstgöringsorter. Likaså träffas inte heller de anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare dagligen, utan måste hitta andra vägar för kontinuerlig kommunikation.

Därför ska pastoratet vad gäller intern kommunikation:

- Skapa interna rutiner för hur kommunikation och delgivning av information i olika sammanhang ska ske.
- Utbilda anställda, ideella och förtroendevalda om interna system och nya rutiner.

Extern kommunikation

För att kyrkan ska vara relevant i vårt samhälle krävs god marknadsföring av kyrkans verksamheter genom många olika kanaler.

Målet är att:

- Så många som möjligt i vårt samhälle ska känna till pastoratet och dess verksamhet väl och enkelt och fortlöpande få information om vad som händer i kyrkan.
- Tilltron till och förtroendet för pastoratet och Svenska kyrkan ska vara hög. Kyrkotillhöriga ska känna delaktighet, att kyrkan är vår gemensamma kyrka och att man lätt kan föra fram sina egna frågor, tankar och idéer till representanter för kyrkan.
- Den externa kommunikationen ska vara en produkt av en väl fungerande intern kommunikation med en samsyn vad gäller olika frågor i pastoratet.
- Kommunikationen med kyrkotillhöriga och andra i samhället utvecklas för att bli allt mer interaktiv, för att befrämja dialog.

Därför ska pastoratet vad gäller extern kommunikation:

- Utveckla kommunikationsarbetet genom tydliga planer för olika verksamheter.
- Inspirera anställda, ideella, förtroendevalda och medlemmar att vara ambassadörer för Svenska kyrkan.
- Utarbeta en plan för kris-kommunikation.

6 Slutord: Tillsammans

Med en särskild satsning på tre nämnda utvecklingsområden vill Töreboda pastorat med de fyra församlingarna i allt vad som görs i ord och handling tala tydligt om Jesus. Tillsammans vill församlingarna stärka närvaron i samhället, utveckla gudstjänstlivet och förkunnelsen samt förbättra kommunikationen externt och internt.

I processen kring denna församlingsinstruktion har särskild hänsyn tagits till barns- och ungdomars perspektiv och behov.

Församlingsinstruktion för Töreboda pastorat beslutad i kyrkofullmäktige xxxxx.

Jane Bäckman
Ordf. kyrkofullmäktige

Jan Wahn
Tf. kyrkoherde

